

Het **ABC** van de **AVP**

Uitgave: Nederlandse Vereniging van Algemene Aansprakelijkheidsverzekeraars AAV,
verzorgd door het Bureau Voorlichting Verzekering,
Groothertoginnelaan 8, Postbus 990, 2501 CZ Den Haag

Bij de illustraties:

blz. 5, 15, 20, 22 Fotopersbureau Nico van der Stam

blz. 6, 11, 24 Nationaal Foto Persburo b.v.

blz. 9 ANP-foto

blz. 13, 27 Benelux Press

Voorwoord

Aan ieder die een AVP heeft

Bijna elke huishouding in Nederland wordt beschermd door een AVP, een Aansprakelijkheids Verzekering voor Particulieren.

Misschien hebt u, zoals heel veel mensen, wel eens te maken gehad met een aansprakelijkheidskwestie. U kunt er ook in de toekomst mee te maken krijgen. Daarom willen wij u wat meer over deze verzekeringsvorm laten weten.

U zult indertijd een polis hebben ontvangen. De tekst van die polis is zo eenvoudig mogelijk gehouden, maar in een polis is het gebruik van rechtskundige termen niet helemaal te vermijden.

In dit boekje proberen wij zonder gebruik van moeilijke termen u algemene informatie te geven. In eenvoudige, duidelijke taal. Toelichting op de eerste beginselen van uw aansprakelijkheidspolis. Het ABC van de AVP. Toelichting op wat wél verzekerd is – en ook wat niet verzekerd is. Er valt niets te verbergen: *het is een open boekje*.

Het biedt u informatie die in veel voorkomende omstandigheden voor u van nut kan zijn. Maar u zult er begrip voor hebben dat in deze brochure niet een antwoord wordt ge-

geven op alle vragen die zich kunnen voordoen. Alleen als wij onze informatie algemeen en beperkt houden, kan dit boekje begrijpelijk en overzichtelijk zijn.

Deze *algemene informatie* is mogelijk, omdat de AVP van de verschillende verzekeringsmaatschappijen in verreweg de meeste opzichten dezelfde verzekeringsdekking kent.

Zoals gezegd: gelijkloidend in de meeste opzichten. Dus niet in alle opzichten. Het is daarom verstandig uw polis na te lezen, wanneer u van een bepaald punt wilt weten hoe dit in uw verzekering is geregeld. U kunt ook – dat is nog beter – uw assurantietussenpersoon of uw verzekeringsmaatschappij inlichtingen vragen.

Wij zullen in dit boekje niet spreken over de „aansprakelijkheidsverzekering voor particulieren” – dat is de volledige naam – maar over de AVP. Dat is korter en toch duidelijk.

Dit boekje is voor ieder die een AVP heeft. U hebt er toch een?

Met vriendelijke groet,

**Nederlandse Vereniging van Algemene
Aansprakelijkheidsverzekeraars AAV**

Den Haag, januari 1985.

Het ABC van de AVP

- 1 Aansprakelijk zijn, dáár gaat het om 4**
Wanneer is iemand aansprakelijk / Wél schade, niet aansprakelijk / Risico-aanvaarding / Alleen uitkering, als er aansprakelijkheid is
- 2 Een AVP bespaart geld én zorgen 7**
Schade kan groot zijn / Voldoende verzekerd bedrag / Hulp als ten onrechte gevorderd wordt
- 3 Wie verzekerd zijn 8**
U en uw gezin / Schade aan derden / Alleen particulier / Dieren
- 4 Wat wel, wat niet 10**
Letsel en goederenschade / Ongeacht de aanleiding / Uitsluitingen
- 5 Motorrijtuigen en (lucht)vaartuigen 12**
Auto's, motoren, bromfietsen / Schade door passagiers / Kinderen aan 't stuur / Schade door vaartuigen / Radiografisch bestuurd autootjes, bootjes, vliegtuigjes
- 6 Goederen van anderen 14**
Andermans goederen in uw bezit / Voor langer en voor even / Doe-het-zelvers
- 7 Het gebruik van vuurwapens 17**
Vuurwapens niet verzekerd / Op aanvraag dekking mogelijk
- 8 Willens en wetens 17**
Opzet van de verzekerde / Kinderen beneden 13 jaar
- 9 Wie niet weet wat hij doet 18**
Jonge kinderen / Aansprakelijke kinderen / Geestelijk gebrekkigen / Dekking bij ontbreken normbesef
- 10 Voor wat hoort wat 19**
Noodsituatie / Hulpverlener heeft schade
- 11 Schadevergoeding: hoeveel en hoe vlug 21**
Schadeformulier / Moeilijke gevallen vragen meer tijd / Raad van Toezicht
- 12 Schade lijden, schade vermijden 25**
Geld maakt niet alles goed / Schadepreventie / Adviezen
- 13 En tenslotte 28**
Polis is hoofdzaak

Aansprakelijk zijn, dáár gaat het om

4

Iedereen maakt wel eens een fout. De financiële gevolgen, voor ánderen, kunnen soms zeer aanzienlijk zijn. Voor deze schade kan men aansprakelijk gesteld worden, maar door het sluiten van een AVP kan voorkomen worden dat men door vorderingen van anderen (zware) financiële lasten te dragen krijgt.

Wanneer is iemand aansprakelijk

Wanneer is iemand aansprakelijk te stellen? Er zijn veel mogelijkheden, wij zullen ons beperken tot een paar voorbeelden:

- Iemand vergeet een kraan dicht te draaien, waardoor bij de benedenburen waterschade ontstaat.
- Een hond of een ander dier ontsnapt en brengt schade aan anderen toe: in de regel is de eigenaar van het dier hiervoor dan aansprakelijk.
- Tengevolge van achterstallig onderhoud valt een stuk dakbedekking van een huis naar beneden en treft een voorbijganger. De eigenaar-bewoner van dat huis kan dan voor de schade aangesproken worden.

In deze en dergelijke gevallen kan degene die aangesproken wordt een beroep doen op zijn AVP.

Het is niet altijd even eenvoudig om in een bepaald geval vast te stellen of aansprakelijkheid aanwezig is.

Wél schade, niet aansprakelijk

Wij zullen u nu enige voorbeelden geven van gevallen waarbij wel schade geleden werd maar waarbij er géén aansprakelijkheid van een ander was. Deze situaties worden veelal gevat onder het begrip „risico-aanvaarding”:

Risico-aanvaarding

- A doet mee aan een partijtje voetbal en wordt gedurende het normale verloop van het spel door de bal in het gezicht geraakt, waardoor één van zijn tanden wordt beschadigd. Het kan B, die de bal zo heeft getrapt dat die A in het gezicht trof, niet kwalijk genomen worden. Hij is niet aansprakelijk voor de schade aan A's gebit. En bovendien, zo'n „ongelukje” behoort tot de normale risico's van deelnemen aan het voetbalspel.
- Opa heeft kinderen plus kleinkind op bezoek. De peuter mag vóór 't naar bed gaan nog even bij opa op schoot voor „het verhaaltje”. Het kind wordt ongedurig en grijpt opa's bril. Bril kapot! Er is ook hier dus wél schade, maar er is géén aansprakelijkheid. Wie een klein kind op schoot neemt wéét dat de grijpprage handjes zo'n schade kunnen veroorzaken. Met andere woorden men heeft dit risico aanvaard.

Alleen uitkering als er aansprakelijkheid is

Met deze voorbeelden komen wij terecht bij het misverstand dat er nog vaak is: „ik heb schade veroorzaakt, mijn kind heeft schade veroorzaakt, *dus* wordt die schade vergoed, want ik heb een aansprakelijkheidsverzekering”. Die gedachtengang is niet juist. Steeds zal eerst vastgesteld moeten worden of er – volgens wet en rechtspraak – aansprakelijkheid aanwezig is. Is dat zo, dan mag schadevergoeding verwacht worden op grond van de AVP. Tenzij er een op de schade betrekking hebbende uitzondering in de polis vermeld is, daar komen wij in volgende hoofdstukken nog op terug.

Het gaat in die laatste voorbeelden dus om gevallen waarin men zich wellicht *moreel* geroepen voelt om de schade te vergoeden. Maar omdat er geen aansprakelijkheid is valt zo'n vergoeding buiten de dekking van de AVP. De AVP dekt de op het recht gegronde aansprakelijkheid van een verzekerde. Dat is de kern van de AVP.

Bedenkt u daarbij dat de wet er vrijwel altijd vanuit gaat dat u, om aansprakelijk te zijn, schuld moet hebben aan de schade. Dus dat u met betrekking tot de schade een verwijt kan worden gemaakt. Als dat niet mogelijk is, dan is de normale situatie dat degene, die de schade lijdt, deze schade zelf moet dragen.

2 Een AVP bespaart geld en zorgen

De schade waarvoor u als particulier aansprakelijk kunt zijn, is dikwijls niet van grote omvang. Voorbeelden: een gebroken ruit, beschadigde kleding, schade aan een auto door uw onverhoeds overstekende hond, een beschadigd gebit als gevolg van een door u veroorzaakte val.

Schade kan groot zijn

Maar soms kan de schade hoog oplopen. Denk maar aan ernstig letsel ten gevolge van een verkeersongeval dat een voetganger of een fietser veroorzaakt. In zo'n situatie kan de voetganger of de fietser, die door zijn schuld het letsel toebracht, tot heel hoge bedragen worden aangesproken. Te denken valt aan kosten van medische behandeling, inkomstenderving, smartegeld, enz.

Voldoende verzekerd bedrag

Opdat dergelijke zware aanspraken geheel betaald kunnen worden op grond van uw AVP, zal het verzekerd bedrag in de polis voldoende moeten zijn en – u moet dat ook zien in het licht van de doorgaande geldontwaarding – van tijd tot tijd aangepast moeten worden. De meest gebruikelijke dekking is 500.000 gulden. Nog veiliger is het het verzekerd bedrag te stellen op één miljoen gulden. De premie daarvoor is niet veel meer dan voor lagere verzekerde bedragen. Hooguit één of enkele tientjes. Er bestaan nog po-

lissen met een verzekerd bedrag van 250.000 gulden of lager. In die gevallen is een dringend advies op zijn plaats: vraag uw assurantiekantoor of uw verzekeringsmaatschappij dit bedrag te verhogen.

Hulp als men ten onrechte van u vordert

Een AVP biedt u nóg een dekking. In het vorige hoofdstuk vertelden wij dat aansprakelijkheid een niet eenvoudig begrip is. Dikwijls is het moeilijk te bepalen of er al dan niet aansprakelijkheid is, dus of er al dan niet een verplichting tot schadevergoeding bestaat. Op grond van uw AVP behoeft u dat zelf niet uit te zoeken! Als u *niet* aansprakelijk bent – en u wordt dus ten onrechte tot betaling aangesproken – zal uw verzekeringsmaatschappij namens u aan de vorderende partij uiteenzetten, dat u niet tot schadevergoeding verplicht bent.

Zo nodig zal ook een tegen u ingesteld rechtsgeding voor u behandeld worden. De daaruit voortvloeiende kosten – die bepaald niet gering zijn! – en ook de wettelijke rente die in rekening kan worden gebracht, zijn onder de verzekeringsdekking begrepen.

Deze diensten, deze „vergoeding in natura” die de verzekeringsmaatschappij u biedt op grond van de AVP, kunnen u geld én veel zorgen besparen.

3 Wie verzekerd zijn

8

U en uw gezin

Op de AVP is niet alleen verzekerd de aansprakelijkheid van de verzekeringnemer zelf (de verzekeringnemer is degene die de verzekering heeft afgesloten en de premie betaalt), maar ook die van zijn echtgenote, of in geval van ongehuwd samenwonen van zijn vriend, vriendin, hun kinderen en de meeste andere huisgenoten, zoals inwonende ouders, grootouders en andere bloed- en aanverwanten.

Uiteraard is zowel in geval van huwelijk als ingeval van ongehuwd samenwonen de gezinspremie verschuldigd.

Meestal staat er in de polisbepalingen een opsomming van degenen die als verzekerden beschouwd worden. Als u meerderjarige kinderen hebt die al „de deur uit zijn”, moet u toch eens in uw polis nakijken hoe het voor hen met de dekking zit.

Voorwaarde is dat de verzekerde zijn woonplaats in Nederland heeft. Is de verzekerde tijdelijk buitenslands, bijvoorbeeld in verband met vakantie, dan blijft de AVP ongewijzigd van kracht.

Of de polis alléén dekking geeft voor schade aan derden of óók voor letsel dat de ene verzekerde aan de andere verzekerde – die op dezelfde polis verzekerd is – toebrengt kan per maatschappij verschillend zijn. „Schade

aan derden”: wij willen graag uitleggen wat daarmee bedoeld wordt omdat die zinsnede met zoveel woorden ook in uw polis voorkomt, of in een brief van de verzekeringsmaatschappij. Bij de meeste andere polissen gaat het om vergoeding van uw schade en het gaat dan dus om slechts twee partijen, u en uw verzekeringsmaatschappij. De AVP is een polis waarbij het om drie partijen gaat: u als verzekeringnemer en uw verzekeringsmaatschappij én de derde, namelijk degene aan wie schade berokkend is, de benadeelde. Het gaat dus om vergoeding van schade aan *derden*.

Alleen particulier

Voor alle verzekerde personen geldt dat zij alleen een beroep op hun polis kunnen doen, wanneer zij de schade als *particulier* veroorzaakt hebben. Dus niet in beroep of bedrijf. Meestal ook niet in nevenberoep of nevenbedrijf of bij het vervullen van de militaire dienstplicht.

Voor werkzaamheden die beroepsmatig of bedrijfsmatig verricht worden, kunnen aparte verzekeringen gesloten worden. Wel geldt de AVP meestal voor aansprakelijkheid van:

- Uw huishoudelijk personeel, waarbij ook gedacht kan worden aan de kinderoppas of babysit, bij de vervulling van hun taak, (voor zover u als werkgever aansprakelijk

bent en een werkgever is bijna altijd aansprakelijk voor de fouten van zijn werknemers).

- Uw kinderen die in vakantie of vrije tijd werkzaamheden voor anderen dan verzekerden verrichten (aanspraken van de werkgever zijn niet verzekerd). Voor het bezorgen van kranten of wijkbladen door kinderen bijvoorbeeld zal ook als regel dekking bestaan op de AVP.
- Een functie zoals verkeersbrigadier, vrijwillig jeugdleader, bestuurslid van een vereniging.

Dieren

Hoewel dieren veelal niet met zoveel woorden in de polissen staan vermeld is de aansprakelijkheid van de verzekerde als eigenaar van deze dieren voor schade die zij mochten toebrengen verzekerd. De dieren moeten wel als huisdieren worden gehouden en dus niet in de uitoefening van een bedrijf of een beroep.

4 Wat wel, wat niet

10

Letsel en goederenschade

Wij geven heel beknopt aan wat de polis dekt:

- aansprakelijkheid voor schade tengevolge van *persoonlijk letsel* (verwonding, benadeling van de gezondheid, dood);
- aansprakelijkheid voor schade aan *goederen* (zoals u zult begrijpen, aan roerende en onroerende goederen, maar ook verlies van goederen) en daaruit voortvloeiende schade.

Men kan ook wel aansprakelijk zijn voor schade aan anderen zonder dat er sprake is van beschadigde goederen of persoonlijk letsel, maar die schade is *niet* onder de polis gedekt. Een paar voorbeelden: men kan aansprakelijk zijn voor de aantasting van iemands goede naam, of aansprakelijk zijn voor lawaai of stankoverlast waardoor omwonenden worden gehinderd. Zoals gezegd: daarvoor kan geen beroep op de AVP worden gedaan.

Ongeacht de aanleiding

De polis biedt een *ruime* dekking, die meestal omschreven wordt met „aansprakelijkheid ongeacht uit welke hoofde”, of kortweg „aansprakelijkheid” of woorden van die strekking. Dat is erg ruim, het betekent zoveel als „het doet er niet toe hoe 't gebeurd is”.

Maar hoe *ruim* die dekking werkelijk is wordt eerst duidel-

lijk na kennisneming van de *uitsluitingen* die in de polis zijn opgenomen. Niet alle aansprakelijkheid is gedekt!

Uitsluitingen

Wij noemen u een aantal algemeen gebruikelijke uitsluitingen in de AVP:

- schade die toegebracht is met of door een motorrijtuig, een vaartuig of een luchtvaartuig, zie blz. 12;
- schade aan goederen van anderen (volgens de zogenaamde *opzichtclausule*), zie blz. 14;
- schade door vuurwapens, zie blz. 17;
- schade waarbij sprake is van opzet, zie blz. 17.

Op de nu volgende bladzijden vertellen wij u er iets meer van, opdat u de redelijkheid en draagwijdte van die uitsluitingen duidelijk is.

5 Motorrijtuigen en (lucht)vaartuigen

12

Auto's, motoren, bromfietsen

De aansprakelijkheid voor schade veroorzaakt met of door *motorrijtuigen* (en dat zijn auto's, motorfietsen en bromfietsen) valt niet onder de AVP. Het moet op een aparte, speciale polis verzekerd worden: dus op de „autopolis”. De „Wet Aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen” schrijft voor dat dit risico tot een bedrag van één miljoen gulden gedekt moet zijn.

Maar schade die toegebracht wordt met speciale gemotoriseerde gebruiksvoorwerpen als b.v. een motormaaimachine of een elektrische kinderauto, is meestal wel onder de AVP gedekt.

Schade door passagiers

U of iemand anders van uw gezin of uw huisgenoten kan ook als passagier schade toebrengen. Een voorbeeld: Hij of zij opent onnadenkend het portier, waardoor letsel wordt toegebracht aan een fietser. Tenzij er onder een andere polis dekking is, biedt de AVP meestal uitkomst. Ook voor schade die de verzekerde als passagier toebrengt aan motorrijtuigen (en vaartuigen/luchtvaartuigen) waarin hij vervoerd wordt.

Kinderen aan 't stuur

Als een kind gaat rijden op of in andermans „motorrijtuig” zonder toestemming van de eigenaar, en gedurende de rit schade veroorzaakt, dan is dat kind aansprakelijk voor die toegebrachte schade. Vele AVP-polissen kennen voor kinderen jonger dan 18 jaar een dekking voor tijdens joyriding veroorzaakte schade. Hierbij moet wel opgemerkt worden dat schade aan het motorrijtuig zelf meestal niet vergoed zal worden.

Schade door vaartuigen

Voor vaartuigen is er niet (zoals voor motorrijtuigen) een verplichte verzekering voor aansprakelijkheidsrisico's. Het is gebruikelijk dat men een boot verzekert en tegelijk, op dezelfde polis, ook het risico van aansprakelijkheid voor de met die boot toegebrachte schade. Wel is in de meeste AVP-polissen de aansprakelijkheid gedekt voor schade die men veroorzaakt met roeiboten, kano's en zeilplanken (persoonlijk letsel en ook schade aan goederen) en met kleine zeilboten (alleen persoonlijk letsel).

Op afstand bediende autootjes, bootjes, vliegtuigjes

Op de meeste AVP-polissen is medeverzekerd de aansprakelijkheid in verband met op afstand bediende autootjes, bootjes en vliegtuigjes. Deze laatste voor zover zij voldoen aan een bepaalde maat of een bepaald gewicht.

6 Goederen van anderen

14

In hoofdstuk 4 gaven we aan dat onder meer is verzekerd de aansprakelijkheid voor schade aan goederen van anderen.

Meestal betreft het goederen waarmee de verzekerde vóór de schadegebeurtenis geen enkele bemoeienis had. Maar het is ook mogelijk dat er schade wordt toegebracht aan andermans goederen waarover de verzekerde op enigerlei wijze de beschikking heeft, of zoals de polis zegt „schade aan goederen die een verzekerde vervoert, bewerkt, bewoont, huurt, leent, gebruikt, bewaart of om welke reden dan ook onder zich heeft”. De bepaling waarin deze omschrijving staat heet de *opzichtclausule*. En over die clausule handelt dit hoofdstuk.

Beperkt verzekerd

Met goederen van anderen die men tot zijn beschikking heeft moet men erg voorzichtig omgaan. Alsof het zijn eigen bezittingen zijn.

Zij zijn immers – tijdelijk – aan die eigen goederen toegevoegd!

Omdat daardoor de kans op schade aan die goederen groter is dan anders, geven de meeste verzekeringsmaatschappijen daarvoor een beperkte dekking tot f 10.000,- en geldt er een eigen risico van f 100,-. In sommige gevallen is er zelfs in het geheel geen dekking. Wij komen daar verder in dit hoofdstuk op terug.

Wanneer opzicht

De vraag is nu, wanneer gezegd kan worden dat een verzekerde de goederen van anderen tot zijn beschikking heeft, onder zijn opzicht heeft.

Die vraag is belangrijk, want als er sprake is van „opzicht” geldt meestal de beperkte dekking. Als er niet van „opzicht” gesproken kan worden gelden de beperkingen niet.

Voor langer en voor even

Er wordt door de verzekeringsmaatschappijen veelal verschil gemaakt tussen twee vormen van tijdelijk ter beschikking hebben.

Eenzijds het gedurende langere tijd gebruiken, nut hebben van goederen die van een ander zijn.

Anderzijds de vluchtige aanraking, het heel even, voor een moment in handen hebben.

Wij zullen het verduidelijken met een paar voorbeelden. Wanneer iemand in een winkel een vaas wil kopen en die even in de handen neemt om goed te kunnen bekijken en de vaas laat vallen, dan zal in het algemeen de verzekeringsmaatschappij geen beroep doen op de opzichtclausule en de schade volledig betalen.

Nog een dergelijk voorbeeld: iemand is bij familie op bezoek en helpt even door een radiotoestel te verplaatsen, waarbij hij het toestel onherstelbaar beschadigt. Ook dan geen beroep op die bepaling en dus volledige betaling.

Doe-het-zelvers

U kunt echter als verzekerde nog in een heel andere zin goederen van anderen in beheer, in uw macht hebben. Dat komt vooral voor bij doe-het-zelf-werkzaamheden en u weet het: „Waar gehakt wordt vallen spaanders”. Wilt u weer een voorbeeld? Meneer M helpt – als particulier – zijn buurman bij het leggen van vloerbedekking. Hij meet verkeerd op en versnijdt de vloerbedekking voor een groot deel. Meneer M kan bij zijn verzekeringsmaatschappij deze schade vergoed krijgen tot maximaal f 10.000,- en een eigen risico van f 100,-.

Maar deze beperking geldt niet voor bijkomstige handelingen die van vluchtige aard zijn. Wanneer die meneer M zijn buurman helpt bij het leggen van vloerbedekking en daarbij een antieke staande klok verplaatst, die daarbij komt te vallen en ernstig wordt beschadigd, is er wél volledige dekking en wordt de schade aan de klok in zijn geheel betaald.

In een paar gevallen is de schade aan goederen van anderen waarover u de beschikking hebt geheel uitgesloten. Dat zijn in de eerste plaats goederen die u uit hoofde van met name genoemde overeenkomsten onder u hebt. Daarvan is huren de belangrijkste.

Huur is uitgesloten

Huren is, in formele woorden gezegd, het gebruik of genot van een goed hebben tegen geldelijke betaling. Door huur krijgt u b.v. de beschikking over een woning, of een vakantiewoning. Zoals de risico's van uw eigen bezit voor uw rekening zijn, zo zijn ook de risico's van het gehuurde voor uw rekening; schade aan de gehuurde woning etc. of vakantiewoning wordt daarom niet door de AVP gedekt.

Evenmin valt onder de AVP, maar dit volgt eigenlijk al uit het voorgaande, schade aan of in een gehuurde hotelkamer.

Een uitzondering hebben verzekeraars gemaakt voor *brandschade* aan de gehuurde vakantiewoning in het buitenland met inventaris, en voor schade door een antenne aan het gehuurde pand.

Aansprakelijkheid daarvoor is wel gedekt.

Overige uitsluitingen

Voorts is uitgesloten schade aan goederen die een verzekerde onrechtmatig onder zich heeft. Men kan immers van een verzekeringsmaatschappij niet verlangen iemand schadeloos te stellen die aan bijvoorbeeld gestolen of verduisterde goederen schade toebrengt!

Tenslotte wordt er niets betaald als het schade betreft aan met name genoemde soorten goederen, als men die onder zich heeft: motorrijtuigen, (sta)caravans, zeilplanen, zeil- en motorvaartuigen en luchtvaartuigen.

Wij hebben u in dit hoofdstuk de hoofdlijnen van de opzichtclausule aangegeven. Met een aantal voorbeelden, die de ene of de andere kant belichten, namelijk of de opzichtclausule en dus de beperkte dekking niet of wel van toepassing is. Maar u kunt zich voorstellen dat daar tussenin gevallen zouden zijn te noemen, grensgevallen dus, waarin de toepasbaarheid van deze bepaling niet direct duidelijk is.

Het lijkt er op of wij door dit aan het einde van dit hoofdstuk toe te voegen, een klein beetje vaag willen zijn, een slag om de arm willen houden. Dat is niet zo. Wij willen graag dat u zich ervan bewust bent dat er situaties kunnen voorkomen waarin uw verzekeringsmaatschappij eerst na kennisnemen en overwegen van alle van belang zijnde omstandigheden een beslissing kan nemen. Die armslag moet er wel zijn!

7 Het gebruik van vuurwapens

Vuurwapens niet verzekerd

In alle AVP-polissen is een uitsluiting opgenomen voor schade die toegebracht wordt door *vuurwapens tijdens de jacht*.

In sommige polissen staat gewoon: „niet gedekt is de aansprakelijkheid voor schade door *vuurwapens*”. Dat betekent dus dat er helemaal geen dekking is voor schade door vuurwapens, ook niet als het wapen gebruikt wordt of in handen is *buiten de jacht*.

Een voorbeeld: de eigenaar van een jachtgeweer heeft vergeten het geweer te ontladen en terwijl hij thuis bezig is het schoon te maken gaat het geweer plotseling af, waardoor hij iemand verwondt.

Op aanvraag dekking mogelijk

Dus voor schade door vuurwapens geen dekking of een beperkte dekking, maar het is wel mogelijk op aanvraag dit risico onder de AVP te verzekeren, tegen betaling van extra premie. De jager is trouwens overeenkomstig de Jachtwet verplicht de met de jacht samenhangende risico's te verzekeren. Hij moet ter verkrijging van een jachtakte een verzekeringsbewijs overleggen.

8 Willens en wetens

Opzet van de verzekerde

Een AVP dekt wel de aansprakelijkheid voor schade door schuld van de verzekerde, niet de schade die door de verzekerde *opzettelijk* veroorzaakt is. Dat is voor iedereen wel duidelijk. Wij geven u eerst een paar voorbeelden:

- De verzekerde heeft de bedoeling iets van een ander te vernielen (b.v. een ruit stukgooien).
- De verzekerde voorziet dat door zijn handelwijze schade niet kan uitblijven maar gaat toch zijn gang (b.v. door een jonge aanplant lopen, zonder op te letten en voorzichtigheid te betrachten).

In deze gevallen is er duidelijk sprake van opzet en is er dus geen dekking.

Kinderen beneden 13 jaar

In het bijzonder als het gaat om wat kinderen hebben aangericht, is het niet altijd zo gemakkelijk recht-toe-rechtaan te bepalen waar zij het op aangelegd hadden. Hebben zij willens en wetens gehandeld? Of ondoordacht? Om lang en uitzichtloos getwist te vermijden wordt door de verzekeringsmaatschappijen voor schade die toegebracht is door kinderen beneden 13 jaar de uitsluiting door opzet *niet* toegepast.

9 Wie niet weet wat hij doet

18

In hoofdstuk 1 hebben wij gezegd: de AVP dekt de op het *recht* gegronde aansprakelijkheid van de verzekerde, dat is de kern van de AVP. Na toelichting van een aantal uitsluitingen in de dekking van de AVP komen nu ook nog enkele zaken aan de orde die als een verruiming van de AVP-polisdekking beschouwd mogen worden. In de eerste plaats iets over het beseffen van wat men doet.

Jonge kinderen

Er kan van aansprakelijkheid gesproken worden als iemand kan beseffen dat hij iets deed wat niet mocht. Jonge kinderen zullen nooit zelf aansprakelijk kunnen zijn, omdat zij niet weten dat hun gedragingen niet door de beugel kunnen en omdat zij niet beseffen dat zij door hun gedragingen schade kunnen veroorzaken.

Aansprakelijke kinderen

De ouders zijn aansprakelijk, zegt de wet, voor de gedragingen van hun inwonende minderjarige kinderen. Maar er staat ook in de wet dat de ouders niet aansprakelijk zijn, als zij aantonen dat zij het handelen van hun kinderen niet hebben kunnen beletten. In het algemeen zullen de ouders niet aansprakelijk zijn voor wat een normaal, goed opgevoed kind doet in een normale situatie. Heel vaak zal een kind dan zelf wel aansprakelijk zijn (tenzij het kind te

jong is en – zoals hierboven toegelicht is – geen normbesef heeft). Het is met een voorbeeld nog duidelijker te maken: Een kind van acht jaar dat bij het voetballen op straat de bal door een winkelruit trapt, is zelf aansprakelijk. Niet zijn ouders. Een kind van acht weet dat hij niet op straat mag voetballen en hij weet óók dat hij op die wijze schade kan toebrengen.

Voor de AVP maakt het eigenlijk geen verschil of er aansprakelijkheid is van de ouders of van het kind. De polis dekt immers in beginsel de aansprakelijkheid van ouders en kind; zij zijn verzekerden.

Soms is het kind niet aansprakelijk en evenmin de ouders, omdat zij kunnen bewijzen dat zij de daad van het kind niet konden beletten. Dan moet de benadeelde zelf zijn schade dragen. Heel vervelend, niet alleen voor die benadeelde, maar ook voor de ouders van de „jonge dader”. Zij voelen zich meestal wel aansprakelijk, maar zij *zijn* het niet.

Geestelijk gebrekkigen

Schaden die toegebracht worden door jonge kinderen – en dit geldt ook voor kinderen en volwassenen met een ernstig geestelijk gebrek – kunnen dus tot onbevredigende situaties leiden. Het verzekeringsbedrijf heeft dit opgelost met een aanpassing van de verzekeringsbepalingen.

10 Voor wat hoort wat

19

In de AVP-polissen zoals die thans verstrekt worden vindt u de zogenaamde *normbesef-bepaling*. Daar staat in dat de benadeelde zijn schade vergoed krijgt alsof de verzekerde wel normbesef had gehad en dus wel aansprakelijk zou zijn geweest.

Dekking bij ontbreken normbesef

Deze voorziening in de polis geldt niet alleen voor jonge kinderen en voor geestelijk gebrekkigen, maar óók voor degenen die het aan normbesef niet ontbreekt maar die schade veroorzaken door een *lichamelijke* onvolkomenheid (bijvoorbeeld door een duizeling).

Deze extra-polisdekking is van toepassing in de gevallen waarin de benadeelde een *particulier* is. Bovendien zal bij schadevergoeding rekening worden gehouden met de mate van schuld aan de kant van de benadeelde, terwijl aanspraken die deze heeft op grond van andere voorzieningen, in mindering worden gebracht.

Er is nog een omstandigheid, waarin niet strikt van aansprakelijkheid kan worden gesproken, terwijl de benadeelde toch een zekere schadevergoeding toekomt. Dat is bij *hulpverlening* en ook daarvoor is een speciale voorziening in de polis opgenomen.

Noodsituatie

Iemand komt u te hulp, omdat er onmiddellijk gevaar dreigt dat u letsel oploopt, of uw eigendommen beschadigd worden. Stel dat op de camping uw caravan in brand geraakt en het kost u moeite om er uit te komen, door een klemmende deur of iets dergelijks.

Hulpverlener heeft schade

Degene die u komt helpen loopt brandwonden op en zijn kleding is ernstig beschadigd. Uit welke hoofde er nu aansprakelijkheid is blijft in het midden, maar de schade kan vergoed worden onder de AVP.

Echter met dezelfde beperkingen die in hoofdstuk 9 genoemd zijn: die vergoeding wordt verleend als de benadeelde een *particulier* is, terwijl zijn aanspraken op uitkering op grond van andere voorzieningen in mindering worden gebracht.

11 Schadevergoeding: hoeveel en hoe vlug

Schadeformulier

U wilt als verzekerde graag dat schade vlug wordt geregeld. Daarom is het van belang dat de verzekeringsmaatschappij zo spoedig mogelijk op de hoogte is van wat er voorgevallen is en van alle van belang zijnde omstandigheden. Dat kan met een schadeaangifteformulier en in ernstige gevallen is het bovendien belangrijk de schade onmiddellijk telefonisch te melden bij uw assurantietaalpersoon of bij de verzekeringsmaatschappij.

Hoeveel schade wordt vergoed? In een aantal gevallen is dat eenvoudig vast te stellen, maar soms gaat het om omvangrijke, ernstige schade.

U kunt zich voorstellen dat u of de benadeelde dan zelf niet weet te melden hoe groot de schade is. Er moet dan een deskundige, een schaderegelaar komen kijken.

Moeilijke gevallen vragen meer tijd

Hoe vlug wordt de schade vergoed? De verzekeringsmaatschappij streeft er naar om de behandeling van een schadegeval zo snel mogelijk te laten verlopen. Het kan heel vlug, als de schade gemakkelijk te bepalen is en als aan de hand van het schadeformulier reeds vaststaat dat niet één van de in de polis vermelde uitsluitingen van toepassing is. En vanzelfsprekend: het moet duidelijk zijn dat

de verzekerde *aansprakelijk* is voor de veroorzaakte schade. Bij ingewikkelder schadegevallen moet vaak eerst een onderzoek ingesteld worden, dan is moeilijker vast te stellen wie schuldig is en meestal moet ook een gewonde benadeelde door een deskundige bezocht worden.

Veel hangt dus af van de aard van het voorval en of het schadebedrag op korte termijn berekend kan worden. Is na een bepaalde tijd de totale schade nog niet vast te stellen, bijvoorbeeld omdat een slachtoffer van het voorval nog niet hersteld is van opgelopen verwondingen, dan kan het op dat moment bekende schadebedrag toch betaald worden als voorschot.

Dat zijn een paar spelregels voor een vlotte en juiste afhandeling van een schade. De hoofdregel aan uw kant dus: vlug en volledig „aangifte doen”. Zijn er tijdens de behandeling van de schade vragen of aanmerkingen, dan vindt u de verzekeringsmaatschappij bereid die zorgvuldig te bezien. Is er niet juist gehandeld, dan zal dat rechtgezet worden.

Voelt u zich niettemin niet gelukkig met de gang van zaken, dan staat het u – en ook de benadeelde! – vrij contact op te nemen met één of meer onafhankelijke instellingen.

Probeer u wel eerst het zelf op te nemen met de betrokken maatschappij, bijvoorbeeld met de afdeling die zich met het verlenen van informatie en het behandelen van klachten bezighoudt.

Ook in groter verband – namelijk door het Verbond van Verzekeraars waarvan ook AVP-verzekeraars deel uit maken – wordt de vinger aan de pols gehouden voor wat betreft een doeltreffende schadebehandeling, te weten een schadebehandeling die is aangepast aan de maatschappelijke ontwikkelingen.

Raad van Toezicht

Met klachten op het gebied van schadeverzekeringen kunt u terecht bij de Raad van Toezicht op het Schadeverzekeringsbedrijf.

Er zijn twee manieren waarop uw klacht kan worden behandeld:

- Een informele manier, waarbij men klachten die betrekking hebben op het tot stand komen en uitvoeren van schadeverzekeringsovereenkomsten, langs de weg van overleg en bemiddeling tot een oplossing tracht te brengen.

- Een meer formele manier waarbij uw klacht wordt getoetst aan het criterium of de desbetreffende maatschappij al of niet heeft gehandeld in strijd met de goede naam van het verzekeringsbedrijf.

23

In het laatste geval wordt het oordeel van de Raad van Toezicht vastgelegd in een schriftelijke uitspraak, aan de klager toegestuurd, en in anonieme vorm gepubliceerd. De schadeverzekeraars aangesloten bij het Verbond van Verzekeraars in Nederland onderwerpen zich aan die uitspraken.

Het adres van de Raad is:

Raad van Toezicht op het Schadeverzekeringsbedrijf
Postbus 990
2501 CZ Den Haag.

De genoemde instelling brengt u voor zijn werkzaamheden geen kosten in rekening.

Tenslotte: de mogelijkheid om eveneens het oordeel van de rechter te vragen blijft open. Maar in dat geval staakt de Raad van Toezicht het onderzoek.

12 Schade lijden, schade vermijden

Geld maakt niet alles goed

Schade kan vergoed worden, in geld. Daar is de AVP voor. Maar er kan ook schade zijn aan iets wat onvervangbaar is of niet te herstellen. Persoonlijk letsel: verwonding, pijn en verdriet. Dan kan geld niet alles goed maken en daarom is het beter schade te vermijden.

Schadepreventie

Veel schade kan voorkomen worden door wat meer opletten of meer voorzichtigheid. Dat is in 't belang van beiden, de benadeelde en verzekerde. De verzekeringsmaatschappijen hebben een grote ervaring ten aanzien van het ontstaan van letsel en schade. Zij willen graag, in samenwerking met andere deskundigen op het gebied van beveiliging, de *schadepreventie* – dus het voorkomen van schade – bevorderen.

Adviezen

Enkele adviezen die hieronder volgen leiden bij u misschien tot de indruk: „Ik wist het allemaal al!”. Toch nemen wij deze „goede raad” op, omdat de praktijk geleerd heeft dat met de schade die in onderstaande punten aan de orde is enorme bedragen gemoeid zijn.

Verkeer

Een voorzichtig en rustig gedrag in het verkeer voorkomt ongelukken.

Steek niet onverhoeds over met de fiets of als voetganger. Houd er rekening mee dat anderen een fout kunnen maken, b.v. geen voorrang verlenen. Kennis van de verkeersregels is een noodzaak, ook voor kinderen. Fietscrossen op de daarvoor bestemde plaatsen!

Vuur

Een niet goed uitgemaakte sigaret kan veel onheil en schade veroorzaken. Rook niet in bed, laat kinderen niet met lucifers spelen.

Wateroverlast

Laat de kraan niet lopen als u er niet bij bent, zeker niet als u een emmer op de afvoer hebt geplaatst.

Als u gaat slapen of uw woning verlaat, houd dan de wasmachine of de vaatwasmachine niet ingeschakeld.

Laat uw machine vakkundig plaatsen en zorg voor een goed onderhoud.

Bij vorst kan het noodzakelijk zijn de waterleiding af te sluiten.

13 En tenslotte

28

Een boekje vol informatie over de AVP. Informatie over de ruime dekking die deze polis biedt en over de beperkingen die er in staan. Over de beperkingen – de „uitsluitingen” – nogal uitvoerig, want die moeten u duidelijk zijn, voor u aanvaardbaar zijn en mogen in geval van schade niet tot onbegrip leiden.

Polis is hoofdzaak

Het lezen van polissen – want uw AVP-polis is hoofdzaak, dit boekje is bijzaak – is niet zo eenvoudig. En toch wilt u graag, in het bijzonder als u met een aansprakelijkheidskwestie te maken hebt, in de polis uw probleem herkennen. Alles staat er in, maar zo nu en dan in lange, niet zo gemakkelijk leesbare zinnen. Twee dingen daarover tenslotte.

In de eerste plaats: aan die soms nogal stijve vormelijke taal in de polis wordt de voorkeur gegeven, omdat door de jaren heen in de praktijk van veel schadegevallen duidelijk is geworden wat bedoeld wordt. Dat is ook belangrijk als de rechter een uitspraak moet doen in een meningsverschil over aansprakelijkheidsverzekering.

In de tweede plaats: deze polis zal altijd omschrijvingen houden die soms wat moeilijk zijn. Er is veel overleg tussen de aansprakelijkheidsverzekeringssmaatschappijen. Dat overleg leidt tot steeds minder verschil in bewoording en in de dekking van de diverse polissen van deze maatschappijen.

Steeds blijven verzekeraars bezien hoe de AVP-polis nog meer kan worden aangepast aan de normen van vandaag en bovendien hoe de polis *nog beter leesbaar* kan worden gemaakt. Want openheid en duidelijkheid zijn belangrijke zaken voor een goed contact tussen de consument en zijn verzekeringsmaatschappij.

Om dat goede contact te bevorderen werd ook dit boekje – in aangepaste vorm – uitgegeven.

13 En tenslotte

28

Een boekje vol informatie over de AVP. Informatie over de ruime dekking die deze polis biedt en over de beperkingen die er in staan. Over de beperkingen – de „uitsluitingen” – nogal uitvoerig, want die moeten u duidelijk zijn, voor u aanvaardbaar zijn en mogen in geval van schade niet tot onbegrip leiden.

Polis is hoofdzaak

Het lezen van polissen – want uw AVP-polis is hoofdzaak, dit boekje is bijzaak – is niet zo eenvoudig. En toch wilt u graag, in het bijzonder als u met een aansprakelijkheidskwestie te maken hebt, in de polis uw probleem herkennen. Alles staat er in, maar zo nu en dan in lange, niet zo gemakkelijk leesbare zinnen. Twee dingen daarover tenslotte.

In de eerste plaats: aan die soms nogal stijve vormelijke taal in de polis wordt de voorkeur gegeven, omdat door de jaren heen in de praktijk van veel schadegevallen duidelijk is geworden wat bedoeld wordt. Dat is ook belangrijk als de rechter een uitspraak moet doen in een meningsverschil over aansprakelijkheidsverzekering.

In de tweede plaats: deze polis zal altijd omschrijvingen houden die soms wat moeilijk zijn. Er is veel overleg tussen de aansprakelijkheidsverzekeringssmaatschappijen. Dat overleg leidt tot steeds minder verschil in bewoording en in de dekking van de diverse polissen van deze maatschappijen.

Steeds blijven verzekeraars bezien hoe de AVP-polis nog meer kan worden aangepast aan de normen van vandaag en bovendien hoe de polis *nog beter leesbaar* kan worden gemaakt. Want openheid en duidelijkheid zijn belangrijke zaken voor een goed contact tussen de consument en zijn verzekeringsmaatschappij.

Om dat goede contact te bevorderen werd ook dit boekje – in aangepaste vorm – uitgegeven.

13 En tenslotte

28

Een boekje vol informatie over de AVP. Informatie over de ruime dekking die deze polis biedt en over de beperkingen die er in staan. Over de beperkingen – de „uitsluitingen” – nogal uitvoerig, want die moeten u duidelijk zijn, voor u aanvaardbaar zijn en mogen in geval van schade niet tot onbegrip leiden.

Polis is hooftzaak

Het lezen van polissen – want uw AVP-polis is hooftzaak, dit boekje is bijzaak – is niet zo eenvoudig. En toch wilt u graag, in het bijzonder als u met een aansprakelijkheidskwestie te maken hebt, in de polis uw probleem herkennen. Alles staat er in, maar zo nu en dan in lange, niet zo gemakkelijk leesbare zinnen. Twee dingen daarover tenslotte.

In de eerste plaats: aan die soms nogal stijve vormelijke taal in de polis wordt de voorkeur gegeven, omdat door de jaren heen in de praktijk van veel schadegevallen duidelijk is geworden wat bedoeld wordt. Dat is ook belangrijk als de rechter een uitspraak moet doen in een meningsverschil over aansprakelijkheidsverzekering.

In de tweede plaats: deze polis zal altijd omschrijvingen houden die soms wat moeilijk zijn. Er is veel overleg tussen de aansprakelijkheidsverzekeringmaatschappijen. Dat overleg leidt tot steeds minder verschillen in bewoording en in de dekking van de diverse polissen van deze maatschappijen.

Steeds blijven verzekeraars bezien hoe de AVP-polis nog meer kan worden aangepast aan de normen van vandaag en bovendien hoe de polis *nog beter leesbaar* kan worden gemaakt. Want openheid en duidelijkheid zijn belangrijke zaken voor een goed contact tussen de consument en zijn verzekeringsmaatschappij.

Om dat goede contact te bevorderen werd ook dit boekje – in aangepaste vorm – uitgegeven.